

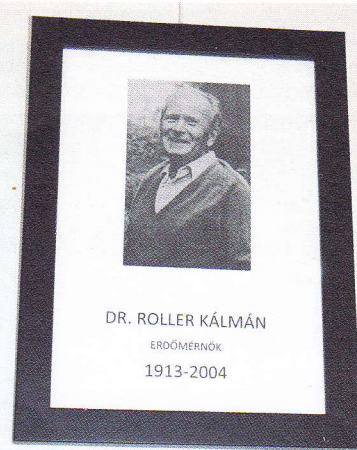
Fő hajtás egy erdész emléke előtt

Ó-Bükk térsége

Meghívást kaptam, pontosabban, meghívót kaptam az Aranyjelvényes Túravezetők Klubja a szegedi székhelyű GEO-ENVIRON Környezetvédő Egyesülettől. Az invitálás egy emléktábla ünnepélyes elhelyezésére szólt, egy eddig névtelen forráshoz, dr. Roller Kálmán erdőmérnök tiszteletére.

Az eseményre két dolog csábított. Egyrészt az utóbbi időkben jelentősen megerősödött az erdészetek közjóléti szerepvállalása, kilátók építésétől az erdei iskolákig sok mindent tesznek értünk – hadd ne soroljam! E szerepvállalások kapcsán többször kapcsolatba kerültem erdészekkel, s megtapasztaltam, hogy körülük dr. Roller Kálmán nevét tisztelet övezi, ennek az embernek nimbusza van. Csábított a kíváncsiság, ki is volt ez az erdész? Másrészt csábított az Ó-Bükk, ez a méltatlanul kevésbé látogatott váráslatos tájegység, ahol a forrás fakad.

Koszorúzásra várva a forrásnál

AKIRE EMLÉKEZÜNK

Fotó az önkormányzatban

Gondolom, mindenekelőtt a GEO-ENVIRON KE és a forrás(ok) kapcsolatát illene tisztázni. Az egyesületet 27 éve alapították földrajzszakos egyetemi hallgatók és tanáraik, s fő tevékenységük a Kárpát-medencei források helyszínelése. Azon kívül, hogy hazánkban mintegy kétezer forrást látogattak meg, a határainkon kívüli tevékenységük is kimagasló. Például újraértékeltek a Maros forrását, amely 500 méterrel magasabbra került, ezáltal a folyó 2 kilométerrel lett hosszabb. Szlovéniában kiépítették a Kerka forrását, a Fekete-Tisza fakadásának falát pedig teljesen újjáépítették. A legnagyobb feltűnést keltő eredményük a Fehér-Tisza forrásának meghatározása és térképre vitele volt.

Az Ó-Bükkben – engedtessek meg, hogy így hívjam a hivatalosan Heves-Borsodi-dombságot – közel száz természetes forrást helyszíneltek, negyven Borsodnádasdhoz közeli közül kellett kiválasztani a dr. Roller Kálmán tiszteletére avatandót. (Az egyesület elnöke dr. Tóth Imre, aki aranyjelvényes túravezető társam.)

Ám itt az ideje, hogy szóljunk dr. Roller Kálmánról, mégpedig dr. Tóth Imre előadásából kiragadottakkal. Az 1956-os forradalmat követően a várható és bekövetkezett terror elől dr. Rol-

ler Kálmán vezetésével Kanadába menekült a soproni egyetem több száz hallgatója és tanára. A vancouveri egyetem és British Columbia tartomány vezetői biztosították, hogy ott 140 hallgató magyar nyelvű erdőmérnöki diplomát szerezzen. A professzor több szakkönyve és tanulmánya révén a kanadai egyetem megbecsült tagja lett, továbbá éveket töltött Hollandia és Kolumbia egyetemeken. Az immár képzett hallgatók pedig meghatározó szerepet kaptak Kanada és British Columbia erdészeiben.

Itt kitérőt kell tennem Kolumbia, mint ország, és British Columbia, mint tartomány hovatartozásának tisztázása miatt. Kolumbia egy dél-amerikai ország, az utóbbi pedig Kanada legnagyobb és legnyugatibb tartománya, a „Csendes-óceán kapuja”. Hatalmas területe csaknem 945.000 négyzetkilométer, annyi, mint Németország, Franciaország, Hollandia, Belgium és Ausztria területe együttesen. Gyönyörű fjordjairól és fenyőrengetegeiről híres, no meg a magyar származású erdészeiről.

A hazai egyetem csak 1990 őszén mondta ki, hogy a „British Columbiában megszerzett egyetemi diploma egyenértékű a sopronival”. Dr. Roller Kálmánt 89 évesen dr. Mádl Ferenc a Magyar Köztársaság Érdemrend Tiszti Kereszt-

Thuróczy Lajos, az MTSZ tiszteletbeli elnöke

A dr. Roller Kálmán forrás

A hallgatóság

zetei Emlékezet Bizottsága Hivatalának főigazgatója, Dergán Ádám kapott szót.

A fentiekből kitűnik, hogy a GEO-ENVIRON KE kezdeményezte megemlékezést Borsodnádasi Önkormányzata, az Egererdő Zrt. és a Nemzeti Emlékezet Bizottsága támogatta.

A forrás Borsodnádasi nyugati irányba induló piros sáv jelzésen közelíthető meg mintegy 2,5 kilométeres sétával. A települést elhagyva rövidesen az Ó-Bükk

tóhoz érkezik, ami az út jobb oldalán van. A tavat a régi térkép (kérdés, hogy van-e újabb) nem jelöli, fölötté viszont egy jurtatábor áll. A kerítést mellőzve pár méterrel később, az út átteljes, bal oldalán térhetünk be a forráshoz. Ezt a leágazást frissen szórt, kőzúzalékos ösvény jelzi, beljebb pedig újonnan ácsolt fahid.

Nos, ennél a forrásnál történt meg az ünnepek befejező aktsusa, a koszorúzás és egy nagyon bölcs döntés. Tudvalevő, hogy a nemzetudat, nagyjaink megbecsülése nem minden honfitársunknál egyforma. Ezért a drágán készült bronztábla egyelőre nem kerülhetett a neki szánt faállványra. Bizony, az van biztonságban, ami le van betonozva, s végtére a borsodnádasi Polgárőrségtől sem várható el a forrás melletti állandó posztolás!

Így hajtottunk fejet, ekképp tiszteltünk egy kiváló magyar erdész emléke előtt, s reménykedünk, hogy az emléktáblát tartó terméskő lábazat is mielőbb elkészül...

Jancsó Ottó

jelvet tüntette ki, majd 90 éves korára a soproni egyetem is ráébredt a professzor érdemeire, s elismerte őt.

Dr. Roller Kálmán esete egyedi. 1956-ot követően a magyar szellemi élet sok kiválósága szakadt külföldre, de az a világtörténelem egyedi esete, hogy ez megtörtént egy egész csoporttal! Dr. Roller Kálmán 2004. januárjában hunyt el, Kanadában aluszsa örök álmát...

Az előadásból ennyit csipegettem, de a 70 fős hallgatóság tökéletesen meggyőződött arról, hogy dr. Roller Kálmán kiváló magyar ember volt.

A továbbiakban még a Borsodnádasi Önkormányzat dísztermében rendezett ünnepségről és a forrásavatásról kell beszámolnom!

Dr. Roller Kálmán Borsodnádasi született 1913-ban, így a köszöntőt és az első megemlékezést róla Kormos Krisztián polgármester tartotta. A nevezett életútját dr. Tóth Imre, a GEO-ENVIRON KE elnöke ismertette, s a hallottakból dr. Szikra Dezső erdőmérnök külön is kiemelte a soproni erdészek hatását Kanada erdészetére.

Feltétlenül említést kell tennem az MTSZ tiszteletbeli elnökének hozzászólásáról is. Thuróczy Lajos bácsi a többre érdemes Ó-Bükk jobb megbecsülése mellett tört lándzsát. Arról sem megfeledkezve, hogy az „átkosban” dr. Roller Kálmánt hazaárulónak tartották – nem véletlen, hogy életútjának értékelése politikai színezetet is kapott. Ezért végül a Nem-

jellegzetesen kedves tája gyönyörködött. A forráshoz jelzett leágazás nem vezet. Hogyan bukkanjunk rá? A piros sáv előbb egy betonoszlopokkal körülrkerített, mesterségesen duzzasztott

Kormos Krisztián
polgármester

Dergán Ádám, a
Nemzeti Emlékezet
Bizottsága Hivatalának
főigazgatója

A tó a jurtatáborral

A tó

